

Informatieavond over Grijs en Zwart Water in Waterland

Datum en tijd	5 juli 2012, 20 - 22 uur
Plaats	Wijkcentrum 't Dok, Lewenborg/Groningen
Aanwezig	40 bewoners van Drielanden Anne Helbig (Watercoördinator gemeente Groningen) Dries Jansma (Specialist Water en Riolering gemeente Groningen) Peter Homan (Stadsdeelbeheerder Noorddijk gemeente Groningen) Jeroen Niezen (Extern projectleider) Carla Veldhuis (Communicatieadviseur) Jan van Dijk (Wateronderzoeker en bewoner) Eline Verdonk (Cinematografie) Malissa Oude Sogtoen (Projectsecretaris RJvO Management Perspectief)

1 Opening

De avond werd geopend door Jeroen Niezen, extern projectleider grijs en zwart water Waterland. Hij stelde de aanwezigen namens de gemeente Groningen voor. Een opmerking vanuit de bewoners betrof de onduidelijke uitnodiging. Namens de projectleider werd excuses aangeboden. De gemeente heeft toegezegd de communicatie te verbeteren.

2 Inleiding door Anne Helbig, gemeentelijke watercoördinator

Anne Helbig schetst een stukje geschiedenis: de ecologische wijk Waterland is medio jaren 90 mede door initiatief van de Vereniging Ecologisch Wonen Groningen opgeleverd. Zeventien jaar na de aanleg is de wijk nog steeds een unicum in Nederland door de scheiding van het grijze- en het zwarte afvalwater. En vanwege het aangelegde vloeiveld, dat in de zomer het grijze water van Waterland zuivert. Er is onderzoek gedaan naar de huidige ontwikkelingen op technisch en maatschappelijk gebied om de afvalwaterscheiding te verbeteren en daaruit blijkt dat er mogelijkheden zijn om het ecologische karakter van de wijk te versterken.

Vorig jaar is er een enquête gestuurd naar alle 166 huishoudens van Waterland met als doel een beeld te krijgen van de (maatschappelijke) ontwikkelingen van de afgelopen jaren. De uitkomsten hebben geleid tot een aantal ideeën en mogelijkheden voor Waterland.

De ideeën

Anne Helbig licht de nieuwe ideeën over de scheiding van zwart en grijs afvalwater inhoudelijk toe. Het helofytenfilter is na 17 jaar aan verbetering toe. Het idee is om het te koppelen aan een helofytenfilter dat verticaal wordt doorstroomt: een soort zandfilter waarin de aanwezige bacteriën het afvalwater zuiveren. Een van de voordelen is dat het filter niet alleen in de zomer, maar ook 's winters goed functioneert. Dit verticale helofytenfilter is veelvuldig getest en gecertificeerd. Ook de waterschappen hebben het goedgekeurd.

De technieken die tijdens de bouw van de wijk beschikbaar waren, maakten een volledige scheiding en zuivering van het zwarte en het grijze water niet mogelijk. De laatste jaren zijn hiervoor diverse systemen ontwikkeld. De gemeente Groningen wil het gebruik van nieuwe, duurzame technieken stimuleren, dus kan een en ander prima in Waterland worden toegepast.

Tegenwoordig wordt afvalwater niet meer beschouwd als afval, maar als een waardevolle stroom waaruit energie en voedingstoffen kan worden gehaald. Ook maakt de scheiding aan de bron het makkelijker om schadelijke stoffen zoals medicijnresten meteen uit het afvalwater te verwijderen. In Waterland zullen alle afvalwaterstromen worden gemeten op basis van een meetprogramma. Dit meetprogramma en de uitvoering van de metingen en analyses maakt deel uit van het 'Interreg IV-A programma Watertechnologie': een Europees programma dat grensoverschrijdende samenwerking stimuleert. Zodoende komt het meetprogramma in aanmerking voor financiële ondersteuning door Interreg IVA.

3 Vragen

Er bestaat bezorgdheid over de waterkwaliteit van het oppervlaktewater in Waterland. Jan van Dijk en Anne Helbig leggen uit dat onderzoek naar de waterkwaliteit heeft uitgewezen dat het water in de wijk kwalitatief goed is. Het dichtslibben van de vijvers en van de sloten is wel een probleem. Tijdens de oplevering van de wijk is hier op voorzien, maar de verantwoordelijke partijen zijn in de uitvoering tekortgeschoten. Het baggeren van de sloten en vijvers wordt als apart aandachtspunt aangemerkt.

Er zijn meerdere problemen geweest met de verstopping van de Gustavbergriolering. De verstoppingen hebben geleid tot kosten voor de bewoners. Maar ook tot kennis van zaken omtrent de riolering in hun wijk. De flowboosters (een soort voortstuwers) die tijdens de aanleg van de riolering in de rioolbuizen zijn geplaatst, zijn mogelijk mede schuldig aan de verstoppingen. Ze werken moeizaam en er blijven afvalresten uit het water in steken. Daardoor verstoppert de relatief smalle buizen. Inmiddels is bij wijze van test één van de flowboosters verwijderd en wordt de riolering op dat deel voor september doorgespoten. Dat moeten aantonen hoeveel afval er in de riolering achterblijft. Na overleg met de betrokken bewoners worden vervolgstappen genomen.

Bewoners uitten de ongerustheid over nieuwe verstoppingen, wanneer ook bij de laatste 55 woningen in de wijk het grijze en zwarte afvalwater gescheiden wordt afgevoerd. Hiervoor stelt de gemeente bovengenoemde aanpak voor. Bij een succesvolle afronding van het onderzoek naar de vervuiling van het riool, worden oplossingen voor heel Waterland voorgesteld.

De huurders hebben aan de woningbouwvereniging klachten doorgegeven omtrent de doorstroming van de riolering. De woningbouwvereniging heeft deze gerapporteerd bij de gemeente, maar zijn niet bij alle medewerkers bekend. De gerapporteerde klachten worden alsnog achterhaald en gebruikt bij het onderzoek van de gemeente.

Een van de bewoners meldt dat het bewustzijn van het wonen in een ecologische wijk is afgenomen. Er is veel doorstroming en het ecologische karakter van de wijk wordt niet altijd genoemd bij verkoop of verhuur. Er worden meerdere ideeën geopperd om nieuwe bewoners over het ecologische karakter van Waterland te informeren. Bijvoorbeeld door nieuwe bewoners een welkomstpakketje aan te bieden. Het resultaat van de bewonersenquête geeft aan dat het bewustzijn over het afvalwatersysteem niet is afgenomen. De gemeente heeft de afgelopen 16 jaar niets meer aan voorlichting ondernomen. Zij ziet dit mede als taak van de buurtvereniging, die enkele jaren geleden een folder heeft ontwikkeld en verspreid. De gemeente is bereid om mee te denken hoe de voorlichting kan worden versterkt.

Er zijn vragen over de wijze van het lokaal zuiveren van het zwarte water en of stank- of geluidsoverlast moet worden verwacht. De zuiveringsinstallatie (het anaerobe filter) zal waarschijnlijk bij de parkeerplaats van Waterland worden geplaatst. De afmeting is nog niet bekend, maar de installatie wordt getypeerd als zeecontainer. Het gaat om een gesloten systeem, zodoende is er geen stankoverlast. Of er voldoende gas wordt geproduceerd voor hergebruik, moet het meetsysteem uitwijzen. Deze optie zal te zijner tijd worden onderzocht.

4 Vragen na afloop en hoe verder

Na afloop van de presentatie door de gemeente, werd aan de bezoekers van de avond de gelegenheid geboden om de aanwezige specialisten persoonlijk te spreken

In september worden de bewoners via een nieuwsbrief over de stand van zaken omtrent de ontwikkelingen van de afvalwaterscheiding en de vervolgstappen geïnformeerd. Ook over de resultaten van het doorspuiten, het onderzoeken van de rioolbuizen en de ontvlechting van het grijze en zwarte water van de achterste woningen.

Er wordt een afspraak gemaakt waarbij kennis wordt uitgewisseld voor het vervolg van het project. Daarbij wordt dankbaar gebruik gemaakt van de expertise die reeds binnen de bewonersgroep aanwezig is.

De PowerPoint presentatie die tijdens deze avond werd getoond staat op www.drielanden.nl

(De informatieavond duurde tot 22.15 uur.)